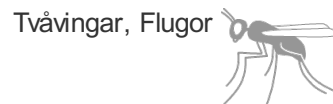

Eupachygaster tarsalis

Långryggad barkvapenfluga

NE NA LC DD **NT** VU EN CR RE

Nära hotad (NT)
B2a

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Stratiomyidae (vapenflugor), **Släkte:** *Eupachygaster*, **Art:** *Eupachygaster tarsalis* - långryggad barkvapenfluga (Zetterstedt, 1842) **Synonymer:**

Kännetecken

Långryggad barkvapenfluga är en helsvart, trädstamsbunden fluga, endast ca 3 mm lång, som knappast kan säkert bestämmas i fält. Huvudet är runt med hos hanen mycket stora, sammanstötande ögon. Ögonen är skiljda hos honan, men hon har två silvergrå fläckar på pannan. Arten kännetecknas av att bakryggen (skutellen) är utdragen bakåt (lika lång som bred) och omges av en utstående tunn fals längs ytterkanten. Svängkolvarna (haltererna) har svart knopp. Bakkroppen är halvklotformig och vingarna är svagt förmörkade i den basala halvan. Arten liknar mycket *Pachygaster atra*, även den en sällsynt art, som dock har ännu mörkare vingbaser och skutell av normalt utseende. Arten kan bestämmas med hjälp av Rozkošný (1973) eller Stubbs & Drake (2003).

Utbredning och status

Arten beskrevs 1842 efter en hane och en hona, som Zetterstedt året innan samlat på Gotland vid Västerby resp. Rone. För övrigt finns bara fåtal, tämligen färskta fynd; från Skåne vid Tågerup, Hällestad och Bäckaskog, från Södermanland, Eskilstunatrakten (A. Orbe, rapporterat 1986) och från Uppland, Stockholm (leg. H. Bartsch 1993). Sannolikt är arten vanligare än dessa få fynd visar och finns ett stort mörkertal eftersom arten trots allt har en så pass stor utbredning och dess beteende gör att den ofta håller till utom räckhåll för entomologer. I övriga Norden är *E. tarsalis* endast känd från Danmark, men däremot är arten vida utbredd i övriga Europa, bl.a. Brittiska öarna, Frankrike och Bulgarien, samt även i Centralasien.

Ekologi

Larverna utvecklas under bark, i murken ved och mulm av diverse lövträd, arten är uppgiven från alm, ask, bok, ek, poppel och apel (men även tall, en uppgift som dock ifrågasatts). Eventuellt finns en preferens för alm, de båda skånska fynden är gjorda på detta trädslag. I England är de flesta kläckningar från bok och arten tycks ha en preferens för mindre kvisthål (Stubbs & Drake 2001). Arten har sannolikt starkt begränsad spridningsförmåga och är därför antagligen beroende av lokal kontinuitet i tillgången på död ved och döende träd. Den har troligen goda förutsättningar att klara sig i gamla parkmiljöer.

Hot

Den kraftiga tillbakagången av alm förorsakad av almsjukan är sannolikt ett hot för arten. De omfattande stormskadorna på äldre trädbestånd i Sydsverige under 1990-talet och början av 2000-talet har minskat tillgången på äldre träd med stamhåligheter. Allt för hård beskärning och kapning av döda grenar och stampartier på äldre lövträd i parker, alléer och gamla trädgårdar missgynnar arten.

Åtgärder

Bevara gamla och delvis murkna träd liksom döda lövträd och högstubbar, särskilt i miljöer där sådana långvarigt och kontinuerligt funnits.

Litteratur

- Rozkošný, R. 1973. The Stratiomyidae (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 1.
- Stubbs, A. & Chandler, P. 1978. *A Dipterist's Handbook*. The Amateur Entomologist 15. Richmond. Stubbs, A.E. & Drake M. 2001. *British soldierflies and their allies*. British Entomological and Natural History Society. Dorset.
- Zetterstedt, J. W. 1842. *Diptera Scandinaviae I*: 152–153. Lund.

Författare

Lars Hedström. Rev. Björn Cederberg 2006. © ArtDatabanken, SLU 2006.